

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Hoe datmen den yuer sal ghebruycken. Dat LXXIX. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

kenisse van eenen straffen School-meester die
des Conincks soonken langhe wederhouden
soude/ oft wederom riep vant geselschap/ ende
r'couden van sijn ghespelen/ hoe wel datse onuel-
der zijn ende armer (met welckens geselschap
dat soonken des Conincks groot vermaken
heeft) om dat hy oordeelt dat het betamelijc-
ker soude zijn dat hy Conincklijcke eere soude
ghenieten / dan dat hy met den bal ende diers-
gelijcken speelden op de strate. Waer op sprac
Heere waert dat dien mensche voortaan voort
hem nam daer van hem te vereren / en soude
ghy het hem niet vergenen/ dat hy tot noch toe
daer in ghesondicht heeft. De Heere heeft ghes-
sept: Ick en sout hem niet alleenlyc vergenen/
maer daer-en-touen soude my dat soe aenge-
naem zijn. Ghelijc eenen Conincks soon soude
de lief zijn van sijn School-meester/ waer dat
hy met een vriendelijc wesen wederom by hem
brochte sijn lieue ghespelen die van eender on-
berdom met hem zijn/ om met hem te spelen
die hy eerst met herde rypicheydt verstooren
hadde.

Hoe datmen den yuer sal ghebruycken.

DAT LXXIX. CAPITTEL.

Alsse vooz eenen persoon bat die daerom
beswaert was/ dat haer dochte datse vooz
den Heere sondichden / om datse niet en coste
berdraghden de onachtsaemheden van sommi-
ghe / door wiens exempel sy vreesde dat den
voortganck vande Religie / ende het ontsach-
belat werdt/ so isse door den heste Meester met
dese woorden onderwesen worden: soe wise wilt
dat

dat sijnen puer my zyn een loffelycke offerande
 ende een de profijtelycke verhooringe vooz
 sijn siele/ die moet met ganstcher crachten dyp
 saken besozghen. Ten eersten dat hy dien per-
 soone/ wiens onachtsaemheden hy vervolght/
 als de menschelijckheyt ende de nootsakelijck-
 heyt dat bereyscht/ vlijtelijcker aensicht verroo-
 ne/ ende na het behoef der saken vziendelijcker
 woorden ende wercken. Ten tweeden dat hy
 gade scaet dat hy nergens de onachtsaemheden
 en verhalet/ daer hy geet beternisse en verhoort
 vanden persoone die schuldich is/ oft de behoe-
 denisse van andere diese hooren. Het derde is/
 dat soo wiens conscientie hem betuyghet datter
 yet is te beteren in peinanden/ dat hy dat om
 geen menschelijcke liefde en verswijghe/ maer
 enkel ter liefden Godts / ende ter sielen salic-
 heyt soecke oorzake hoe dat hy lieffelijck ende
 profijtelyck sulcken ghebreck soude moghen
 beteren / ende dan sekerlijcks sal hy gheloont
 worden na sijnen arbeydt / ende niet naer het
 profijt. Want en volchter gheen verhooringe/
 dat en sal sekerlijcks sijn schade niet zyn/ maer
 van dien die niet en wil volgen ende kneutert.

Om den
 yuer te ge
 bruycken
 moctmen
 op dry sa-
 ken leue.

1.
 2.
 3.

Den vre-
 derstrijdt
 des
 denchts
 moet ghe
 maticht
 De zijn.
 Fraey ge-
 hickent.

Atem alse bat vooz twee personen die niet
 woorden teghen den anderen strecken / maer
 van de eene haer liet duncken datse de recht-
 heerdicheyt vooz stont/ de andere dochte datse
 de liefde van haren naesten verhoorde. De
 Deere antwoorde: Als een gordertieren vader
 sijn kinderkens vooz hem siet spelen / ende int
 ghenoechte niet den anderen bechten / soo siet
 hy somtijts dooz de vingheren / ende hy lacht/
 maer is dat hy siet dat den eenen teghen den
 anderen grammer hem beghint te verheffen/
 terstont opstaende bekyft hy den schuldrigen/
 soo

soo ick doek den Vader der berinhericheden
te wyle dat icks sie / met gorde meyninghe
soetelyck bechrende / ick sien dat wel dooz de
bingheren hoe wel dat ick lieuer saghe datse
volcoimen pepse met den anderen besate / maer
ist dat d'een tegen d'ander herder hem opsteect /
soo en sal hy sekerlycs niet connen ontdoopen
de straffende roede van myn vaderlycke rechte
beerdicheydt.

Vant profijt dat vant ghebede
sal comen.

DAT LXXX. CAPITTEL.

DAer was een ander persoon die haer altyt
beclaeghe / datse gheen boozderinghe en
gheboelde doozt ghebet van andere die booz
haer baden / het welck dese den Heere boozholl
wende heeft vā hem begeert de oorsake. Waer
op de Heere gheantwoort heeft : Dzaeght haer
wat haer profijtelycker soude duncken booz
eenen haren neue oft maesschap / aen dē wile
ken sy soude wenschen dat een kerckelycke be
nificie geguen soude worden / oft datmen hem
de beneficie soude geuen / oft datmen hem de
weerde van al het incomen soude gheuen / te
wilen hy noch een kindt is ende studeert / ende
wat het kindt niet dat ghelt doen soude / waer
datment hem liete om synen wille dat r mede
te doen. Ende nademael datmen na de reden
niet anders en can gheantwoorden / dan dat
het profijtelycker is datmen hem de beneficie
gunt vande kercke / waer dooz hy ghecomen
zynde tot sijn mondige iaren can veel profijts
ghenieten / dan oft men hem den prys vant in
comen